

C: J.M. Stolwijk

T: 0545-250 250

E: [info@gemeenteberkelland.nl](mailto:info@gemeenteberkelland.nl)

Bezoekadres: Marktstraat 1, Borculo

Gemeenteraad gemeente Berkelland

Zaaknummer : 26283

Onderwerp : Update informatievoorziening coronacrisis in Berkelland

Verzonden : 16 JUNI 2020

Geachte leden van de raad,

De coronacrisis houdt ons al ruim drie maanden bezig. Langzaam aan worden de maatregelen om het virus in te dammen wat versoepeld, tegelijkertijd weten we dat de coronacrisis nog lange tijd invloed zal hebben op ons dagelijks leven. Ook in de Berkellandse samenleving zullen de gevolgen van de coronacrisis voelbaar zijn.

Met deze brief geven wij u een update over de actuele ontwikkelingen en de effecten van de crisis die wij op dit moment in beeld hebben. Ook nu zijn nog lang niet alle effecten zichtbaar en duidelijk. Ook gaan wij nogmaals in op de werking van de gemeentelijke crisisorganisatie en het vervolg daarvan, en hoe de organisatie op dit moment haar dienstverlening organiseert.

In de raadsbrief van 8 mei over de coronacrisis is uitgebreid inzicht gegeven in de te verwachte effecten van de coronacrisis. Wij hebben u beloofd om u te informeren over ontwikkelingen en doen dat dan ook in deze raadsbrief. Op de programma's waar op dit moment nog geen effecten gesignaleerd zijn, houden we vinger aan de pols.

### **Effecten van de coronacrisis en financiële gevolgen**

#### *Effecten in beeld*

Niet alleen de gemeente Berkelland monitort de gevolgen van de coronacrisis. Ook landelijk wordt geprobeerd in beeld te brengen welke gevolgen de crisis heeft voor de samenleving. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) houdt de ontwikkelingen rondom de coronacrisis en de gevolgen daarvan voor gemeenten nauwlettend in de gaten. Zij hebben daarvoor een zogenaamde Coronamonitor ontwikkeld. Deze monitor wordt in ieder geval tot het einde van het jaar geactualiseerd. In de monitor wordt informatie over de gevolgen van de crisis bij elkaar gebracht en dient als onderlegger gebruikt te worden voor beleidsmatige en organisatorische beslissingen. De coronamonitor van de VNG richt zich op o.a. onderzoekslijnen en beleidsvelden en gevolgen voor gemeenten.

Wij zullen de resultaten van de Coronamonitor van de VNG nauwlettend in de gaten houden.

Daarnaast zijn er verschillende initiatieven die de impact van de coronacrisis op gemeenten inzichtelijk maken. Waar Staat Je Gemeente heeft een dashboard ontwikkeld waarin de ontwikkelingen op het gebied van economie, werkgelegenheid, openbare orde en veiligheid, zorg en sociaal en COVID-19 gebenchmarkt zijn.

<https://www.waarstaatiegemeente.nl/dashboard/corona/impact-coronacrisis-op-uw-gemeente/>  
Hetzelfde geldt voor het Centraal Bureau voor Statistiek (CBS).

Zij monitoren landelijk de maatschappelijke gevolgen van de coronacrisis. <https://www.cbs.nl/nl-nl/dossier/cbs-cijfers-coronacrisis>

Wij zullen deze informatie, waar nodig en mogelijk, gebruiken voor onze analyses over de effecten van de coronacrisis voor Berkelland.

#### *Financiële gevolgen en compensatie*

We willen graag inzicht krijgen in de gevolgen van de coronacrisis voor de gemeente Berkelland en haar begroting. Dit is erg lastig. We hebben nog niet eerder te maken gehad met een crisis van deze aard. We weten dat er maatschappelijke gevolgen zullen zijn, maar exact kunnen we dat nog niet duiden.

In de kamerbrief van 28 mei 2020 en in de Meicirculaire die we op 29 mei 2020 hebben ontvangen, wordt aangegeven dat het Rijk gemeenten gaat compenseren voor de directe extra kosten die gemaakt zijn tijdens de coronacrisis (zie raadsbrief Meicirculaire van 8 juni 2020). Het is onzeker hoe het Rijk omgaat met het vergoeden van extra kosten na afloop van de Covidwet en de regelingen. Het is de verwachting dat deze uit de reguliere budgetten opgevangen moeten worden. Daarbij heeft de coronacrisis nog een onbekend effect op de ontwikkeling van het Gemeentefonds.

#### **Crisisbeheersing**

De Veiligheidsregio Noord- en Oost-Nederland (VNOG) heeft de leiding bij de aanpak van de coronacrisis. We zitten in Grip 4. Lokaal volgen we de lijn vanuit de VNOG en komen we nog enkele keren per week bijeen met het gemeentelijk beleidsteam. De meest recente noodverordening is vastgesteld op 29 mei en is te vinden op onze website.

#### *Covid-wet*

De crisisstructuur, met de Grip-fases, is niet bedoeld voor de lange termijn. Nu langzaam duidelijk wordt dat de maatregelen ter bestrijding/beperking van de epidemie Covid-19 langer nodig zijn, wordt gewerkt aan een nieuwe wet. Feitelijk is het een uitbreiding op de Wet Publieke Gezondheid. De minister van Justitie en Veiligheid kondigde dit op 1 mei 2020 aan. Deze wet moet in de plaats komen van de op dit moment geldende noodverordeningen van de voorzitters van de veiligheidsregio's. Het wetsvoorstel voorziet in een basis om, vooral via ministeriële regelingen, snel te kunnen handelen ter bescherming van de volksgezondheid. Daarnaast is voorzien in de behoefte om op gemeentelijk niveau afwegingen te maken over de toepassing van maatregelen. In het concept wetsvoorstel is dat een bevoegdheid van de burgemeester.

Momenteel wordt hard gewerkt aan de wet, die waarschijnlijk nog voor de zomer wordt vastgesteld door de Tweede en Eerste Kamer. Het concept wetsvoorstel zelf is vertrouwelijk. Zodra het wetsvoorstel gereed is voor aanbidding aan de Tweede Kamer wordt het openbaar voor een ieder.

Het Nederlands Genootschap van Burgemeesters heeft diverse burgemeester gevraagd mee te denken met de inhoud van de nieuwe wet. Een aantal bestuurders, waaronder onze burgemeester, hebben namens de P10 gezamenlijk gekeken waar deze nieuwe wet aan moet voldoen en rekening mee moet houden. Zo wordt bijvoorbeeld anders gekeken naar het begrip 'ruimte' in krappe, drukke binnensteden, ten opzichte van plattelandsgemeenten.

#### *Webinar*

Op dinsdagavond 19 mei heeft u deel kunnen nemen aan een webinar van de VNOG. U bent toen geïnformeerd over de acties en besluiten die door de VNOG zijn genomen. Ook zijn vragen beantwoord. De webinar is (voorlopig) terug te kijken via: <https://medialive.nl/VNOG/20200519/>. Wachtwoord: Coronainfo.

Gezien het aantal positieve reacties op het eerste webinar, organiseert de VNOG op 8 juli om 19.30 uur een tweede webinar voor raadsleden. Aanmelden kan via [bestuursondersteuning@vnog.nl](mailto:bestuursondersteuning@vnog.nl).

### *Aangepaste maatregelen*

Op een aantal gebieden zijn de maatregelen de afgelopen tijd versoepeld of aangepast. Hieronder op hoofdlijnen de belangrijkste wijzigingen en hoe het ervoor staat in Berkelland:

### *Onderwijs*

De basisscholen zijn vanaf maandag 8 juni weer volledig geopend. Veel kinderen zijn blij om na 3 maanden eindelijk weer al hun klasgenoten te zien.

Vanaf 11 mei mochten de scholen voor 50% weer open en volgde de BSO de planning van de school. De kinderopvang mocht vanaf 11 mei weer volledig opstarten. De noodopvang is tot 8 juni beschikbaar gebleven voor alle kinderen met ouders in cruciale beroepen en voor kinderen in kwetsbare situaties. Dit is in goede afstemming georganiseerd tussen ouders, school, kinderopvang, jeugdzorg, gemeente Berkelland en andere relevante partners.

Vanaf 8 juni blijft noodopvang voor kinderen met ouders in de zorg beschikbaar. Daarnaast blijft weekend- en nachtopvang mogelijk. Hierover is altijd afstemming met de gemeente.

### *Vervoer (leerlingen)*

Tussen ZOOV en de gemeente is contact over de gevolgen van de coronacrisis op het vervoer. Het leerlingenvervoer is inmiddels volledig opgestart. Ook het vervoer heeft grote uitdagingen door de maatregelen. Vanuit de Achterhoekse gemeenten is meegedacht om de vervoerders te ondersteunen, bijvoorbeeld door de overbruggingsregeling.

### *Sport*

Onze Berkellandse verenigingen vervullen een belangrijke rol als het gaat om de leefbaarheid van de kernen. Sinds de voorzichtige herstart van de sportactiviteiten eind april zijn de maatregelen inmiddels een stuk versoepeld. In het kort gelden momenteel de volgende spelregels:

- Voor jongeren tot en met 12 jaar geldt dat zij geen 1,5 meter afstand dienen te houden tijdens het sporten. Sporten is georganiseerd met begeleiding en is enkel in de buitenlucht toegestaan. Er is geen maximale groepsgrootte.
- Jongeren van 13 tot en met 18 jaar, die georganiseerd en begeleid door sportverenigingen of professionals buiten sporten en bewegen, hoeven geen 1,5 meter afstand houden. Bij andere activiteiten houden jongeren van 13 tot en met 18 jaar wel 1,5 meter afstand.
- Voor volwassenen, boven de 18 jaar, geldt dat zij altijd 1,5 meter afstand tot elkaar houden. Ook wanneer zij sporten met begeleiding.

Met elke versoepeling van de coronamaatregelen leveren de Vereniging Sport en Gemeenten, de sportkoepel NOC\*NSF en de afzonderlijke sportbonden een update van het protocol 'Verantwoord Sporten'. Hetzelfde geldt voor de noodverordening. Samen bepalen zijn nog steeds het actuele kader waarbinnen activiteiten mogen plaatsvinden. Binnen sporten is nog niet toegestaan (met uitzondering van het bewegingsonderwijs voor basisscholen). De verwachting is dit met ingang van 1 juli versoepeld wordt. Hetzelfde geldt voor de openstelling van de sportkantines.

De Berkellandse sportverenigingen en andere sportaanbieders hebben de activiteiten in meer of mindere mate hervat. We gaan als gemeente nog steeds zoveel mogelijk uit van het 'zelf organiserend vermogen' en zien dat de samenleving hier op een positieve manier mee om gaat. De Sport Federatie Berkelland wordt nog steeds ingezet als 'loket' voor de sport. Samen met hen proberen we alle betrokkenen zo goed mogelijk van dienst te zijn.

Ook de zwembaden zijn op basis van het protocol 'Verantwoord Zwemmen' weer opengesteld. Dit zorgt voor wat lucht bij de exploitanten van deze voorzieningen, al blijven de financiële zorgen aanwezig.

### *Cultuur*

De culturele sector heeft per 1 juni een herstart mogen beleven. Uiteraard moet altijd de 1,5 meter richtlijn in acht worden genomen en geldt dat er maximaal 30 personen in een zaal aanwezig mogen zijn. Alle culturele verenigingen en organisaties in Berkelland kunnen met vragen terecht bij de Stichting Muziek- en Kunstwijs.

We zorgen er samen voor dat daar zoveel mogelijk relevante informatie beschikbaar is. Zo is afgelopen week besloten dat sinds 9 juni ook muziekverenigingen weer mogen oefenen in kleine groepen en met aangepaste regels (zoals 2 meter afstand).

#### *Sociaal domein*

De regeling voor aanbieders die in deze coronacrisis met omzetverlies te maken hebben gekregen, wordt verlengd tot 1 juli 2020. Dit besluit betekent dat de declaratieregeling van Sociaal Domein Achterhoek en de bijbehorende procesafspraken daarmee ook gelden voor de maand juni 2020. De afspraken met betrekking tot vervoer en dagbesteding volwassenen worden ook verlengd tot 1 juli 2020. Tussen de VNG, de betrokken partijen in de vervoersector en de aanbieders die dagbesteding voor volwassenen bieden, is nog overleg gaande of en in welke vorm verlenging na 1 juli 2020 nodig is.

Dankzij versoepeling van de maatregelen wordt zorg en ondersteuning, met inachtneming van de voorzorgsmaatregelen, met terughoudendheid weer fysiek ingezet. Dat geldt ook voor de inzet van Voormekaar. In uitzonderlijke gevallen vinden weer keukentafelgesprekken plaats. Ook andere activiteiten worden weer voorzichtig opgepakt.

#### *Toerisme*

We verwachten dat veel mensen in eigen land op vakantie gaan. Daarom zullen ook vakantiegangers richting de Achterhoek komen. We hopen dat eigenaren van campings en groepsaccommodaties de geleden schade daarmee iets kunnen beperken. Een eerste rondgang langs recreatieondernemers bevestigt het beeld dat de campings en vakantieparken waarschijnlijk vol zullen zitten tijdens de zomervakantie. Goed om te melden is dat het gemeenschappelijke sanitair sinds 15 juni weer open mag.

Een onderwerp binnen het toerisme deze zomer is bezoekersmanagement. In Gelderland is een pilot gestart om de komende maanden in kaart te brengen of het op bepaalde plekken in Gelderland te druk is voor toeristen en recreanten. Door middel van een dashboard worden ze geïnformeerd en krijgen ze alternatieven aangeboden. Doel is om de mensen te verspreiden over meerdere plekken/gebieden. De Achterhoekse gemeenten gaan, in samenwerking met Achterhoek Toerisme, meedoen aan de pilot maar kijken daarbij ook verder vooruit. Er is tot op heden over het algemeen voldoende ruimte beschikbaar voor mensen om zich aan de maatregelen te kunnen houden. De verwachting is echter dat het toerisme in de Achterhoek verder gaat toenemen in de toekomst. Kennis over en ervaring met bestemmingsmanagement zal daardoor een steeds belangrijkere rol gaan spelen.

#### *Ondernemen*

Er is nog steeds veel contact met ondernemers. Zij vragen met name om advies of bij welk loket ze waarvoor moeten zijn. De zogenaamde Tozo-regeling is door 681 ondernemers aangevraagd. Daarnaast hebben 71 Berkellandse ondernemers een krediet aangevraagd. Per 1 juni is er een tweede Tozo-regeling van start gegaan. Hiervoor zijn (t/m 5 juni 2020) 40 aanvragen gedaan. Ook is er 1 kredietaanvraag gedaan binnen deze regeling. 92 ondernemers hebben tot 1 juni uitstel van gemeentelijke belastingen aangevraagd.

Naast bovenstaande zijn er meerdere steunmaatregelen waar de ondernemers een beroep op kunnen doen. We hebben alle mogelijkheden (informatie) op onze gemeentelijke website geplaatst. Dit met een doorlink naar relevante informatie en aanvraagformulieren. De nood blijft hoog en de verwachting is dat meerdere steunmaatregelen een verlenging (onder voorwaarden) zullen kennen. Het is afwachten waar het kabinet mee gaat / blijft komen. Kenmerkend is wel dat na iedere persconferentie er een groot aantal vragen van de ondernemers op ons afkomt. Wij proberen eenieder zo goed en snel mogelijk te helpen hiermee.

In het begin betrof het vooral vragen over de steunmaatregelen en waar deze te vinden. Nu gaan de vragen (ook) vooral over de (mogelijke) versoepelingen. Voor welke ondernemers is welke regel van toepassing.

Er zijn veel initiatieven in de samenleving, denk aan Koop Lokaal, Achterhoek Verbindt, steunmaatregelen van de Provincie Gelderland en het bedrijfsleven zelf (cadeaubonnen - acties) etc. We proberen er met ons allen alles aan doen om goed door deze periode heen te komen.

#### *Communicatie*

Het is en blijft van belang onze inwoners te informeren over de geldende maatregelen en de versoepelingen op deze maatregelen. Dat blijven wij via al onze kanalen doen. Wij maken daarbij gebruik van de communicatie van de Rijksoverheid en de Veiligheidsregio. Daarnaast hebben veel collega's uit de organisatie contact met specifieke doelgroepen en houden ze die op de hoogte.

#### **Dienstverlening en ambtelijke organisatie**

##### *Effecten op de dienstverlening*

In de vorige raadsbrief is aangegeven dat de coronacrisis ook gevolgen heeft voor onze dienstverlening en een aantal processen die wij met de samenleving lopen. Door de versoepelde maatregelen kan een groot deel van onze één op één dienstverlening (met inachtneming van voorzorgsmaatregelen) weer opgepakt worden. Vanaf 1 juli worden de maatregelen opnieuw versoepeld. Tegen die tijd bepalen we in hoeverre wij weer bijeenkomsten te kunnen organiseren met externen. Tot die tijd hebben we waar mogelijk digitaal contact met onze inwoners, ondernemers en instellingen.

Ook worden er creatieve manieren gevonden om op andere wijze met inwoners, ondernemers en instellingen in contact te komen. Zo zijn er digitale bewonersbijeenkomsten georganiseerd en is er contact gezocht met bewonersinitiatieven, belangenorganisaties, buurtverenigingen en dorpshuizen. In eerste instantie ging het contact vooral over de crisis, maar naarmate de tijd vorderde werden de normale inhoudelijke agenda's weer opgepakt en zijn ook fysieke bijeenkomsten in klein comité weer op gang gekomen. Er is extra inzet gepleegd op de kernen waar geen georganiseerd verband bestond en dit is nu gecreëerd. Zo zijn in verschillende kernen inwoners benaderd om op de hoogte te blijven over de situatie rondom het coronavirus. Deze bijeenkomsten krijgen inmiddels een vaste vorm en onderwerpen verschuiven naar bredere thematiek, die voor de toekomst van deze kernen van belang worden gevonden door inwoners. Hier heeft de coronacrisis tot op heden een positief effect gehad op de participatie van inwoners.

Digitale participatie is een vorm waar we dus goed gebruik van kunnen maken zo lang dit nodig blijkt.

##### *Inbedding in de organisatie*

Eerder in deze brief is aangegeven dat de crisisstructuur zoals deze nu is ingericht, niet bedoeld is voor de langere termijn. Daarom is gestart met de inrichting van een opgaveteam dat zich bezighoudt met de monitoring van de gevolgen van de coronacrisis, beleidskeuzes voor het college voorbereidt en als informatieknoppunt voor vragen uit de samenleving en organisatie geldt. De precieze opdracht van dit opgaveteam wordt nog vastgesteld door het college.

##### *Effecten op de ambtelijke organisatie*

Door de versoepelde maatregelen is het mogelijk dat een deel van de medewerkers weer op kantoor mag werken. Er is dan ook hard gewerkt om het gemeentehuis 'corona-proof' te maken. Vooralsnog is ervoor gekozen om het kantoor gefaseerd open te stellen. Tot in ieder geval 1 juli mag een derde van de medewerkers aanwezig zijn op kantoor. De teams hebben inzichtelijk hoeveel medewerkers zij kunnen huisvesten en regelen dit onderling.

Om de maatregelen in acht te kunnen nemen zijn in het gemeentehuis onder andere desinfectiezuilen geplaatst, looproutes aangeven, is er per vergader- en werkruimte aangegeven hoeveel mensen er mogen zitten en is extra schoonmaak geregeld.

Een groot deel van de medewerkers werkt echter nog thuis. Dat is niet voor iedereen gemakkelijk (niet iedereen is voorzien van een goede werkplek). Daarom is het belangrijk dat zij beschikken over de middelen om goed te kunnen werken en dat zij daarin gefaciliteerd worden. Daarnaast hebben we nog steeds aandacht voor het feit dat niet alle werkzaamheden geschikt zijn om thuis uit te voeren, dat het vergaderen en overleggen meer energie kost dan in de normale situatie en dat medewerkers voor een deel nog steeds werk- en zorgtaken combineren.

We monitoren nog steeds de improductieve uren. Ten opzichte van de vorige raadsbrief van 8 mei, zijn er ruim 1600 improductieve uren geschreven. In totaal zijn ruim 2600 improductieve uren geschreven tijdens de coronacrisis.

Tegelijkertijd zien we naast de improductieve uren, dat er op sommige plekken in de organisatie juist veel overuren gedraaid worden. Extra taken zoals de ondersteuning van ondernemers, het onderwijs, de eigen organisatie, extra handhavingstaken en intensieve communicatie en de crisisorganisatie, worden naast het eigen werk opgepakt. Vanaf de start van de lockdown zijn er bijna 1600 spaaruren geschreven.

We werken nog steeds hard aan het in beeld krijgen van de gevolgen van de coronacrisis voor de Berkellandse samenleving en we proberen hier zo goed mogelijk op te anticiperen.

Met deze brief hebben wij u willen informeren over de meest actuele ontwikkelingen op het gebied van de coronacrisis. Uiteraard blijven we u op de hoogte houden en informeren wij u zodra hier aanleiding voor is.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Berkelland,

de secretaris,

M.N.J. Broers.

de burgemeester,

drs. J.H.A. van Oostrum

Kopie aan:  
-Archief